

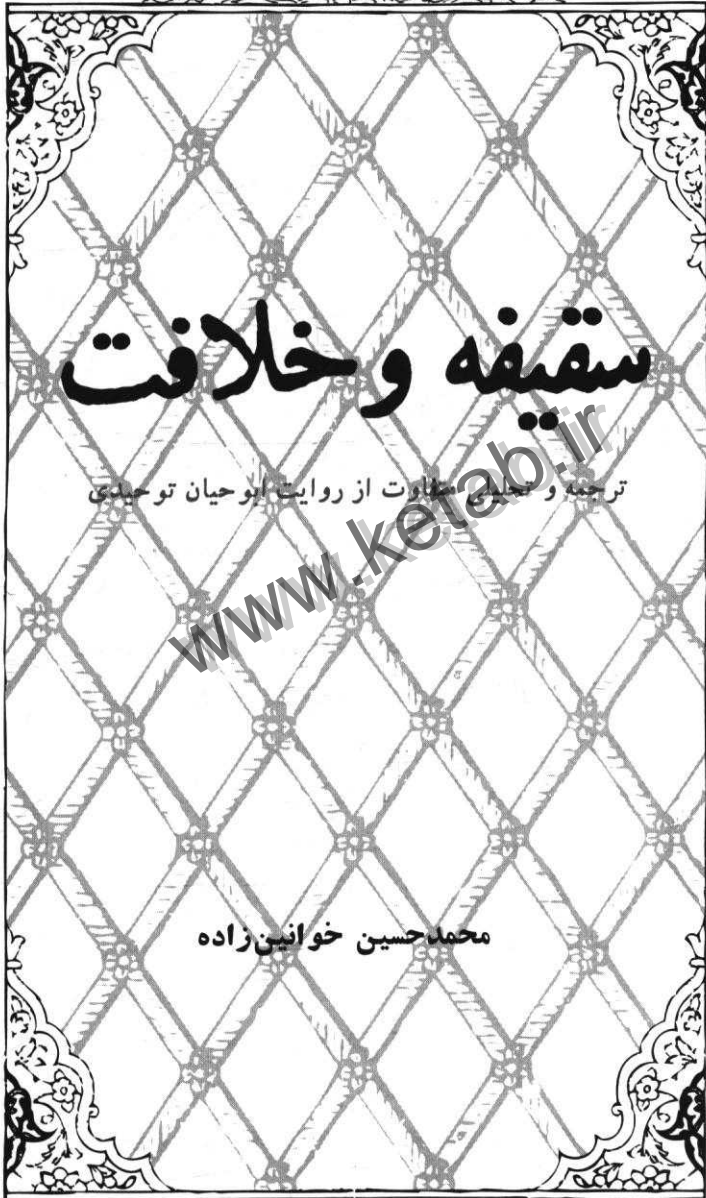

سقیفه و خلافت

ترجمه و تحلیلی متفاوت از روایت ابو حیان توحیدی

www.ketab.ir

محمدحسین خوانینزاده

سرشناسه: خوانین زاده، محمد حسین، ۱۳۷۱-
عنوان و نام پدیدآور: سقیفه و خلافت: ترجمه و تحلیل متفاوت از روایت ابوحنیفه توحیدی/
مؤلف محمد حسین خوانین زاده؛ ویراستار بهار دانشور.
مشخصات نشر: تهران: سازمان تبلیغات اسلامی، شرکت چاپ و نشر بین الملل، ۱۴۰۲.
مشخصات ظاهری: ۱۹۶ ص. ۵/۱۴×۵/۲۱: س. م.
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۳۰۴-۹۹۰-۴

وضعیت فهرست نویسی: فیبا
یادداشت: کتابنامه: ص. [۱۸۳]-۱۹۶؛ همچنین به صورت زیرنویس.
عنوان دیگر: ترجمه و تحلیل متفاوت از روایت ابوحنیفه توحیدی.
موضوع: علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق -- اثبات خلافت
موضوع: *Proof of caliphate, Ali ibn Abi-talib, Imam I, ۶۰۰-۶۶۱ -- *
موضوع: خلافت
Caliphate

امامت -- اسلام -- تاریخ
Imamate -- Islam -- History

سقیفه بنی ساعده -- احادیث اهل سنت
Saqifah Bani Saede -- Hadiths (Sunnite*)

شناسه افزوده: سازمان تبلیغات اسلامی. شرکت چاپ و نشر بین الملل
رده بندی کنگره: B۲۲۳۰۵۴
رده بندی دیویی: ۲۹۷۲۴۵۲
شماره کتابشناسی ملی: ۹۷۸۰۵۴
اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیبا

شرکت چاپ و نشر بین الملل

عنوان: سقیفه و خلافت

تألیف: محمد حسین خوانین زاده

مدیریت هنری: گروه هنری واژه

۱۰۱۳۳۵۰۹
زیال ۱.۱۸۰۰۰۰۰

طراح جلد: علی باقری

صفحه آرا: سید احسان عابدی

نوبت چاپ: اول، ۱۴۰۲

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۳۰۴-۹۹۰-۴

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: نوین

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

دفتر مرکزی: تهران، میدان استقلال، سعدی

جنوبی، پلاک ۲، طبقه سوم

تلفن: ۰۲۱-۳۳۹۲۲۹۵۹ • نمابر: ۰۲۱-۳۳۱۱۸۶۰۲

فروشگاه مرکزی: میدان فلسطین، ضلع شمال شرقی، پلاک ۴ و ۵

تلفن: ۰۲۱-۸۸۹۲۱۹۸۰ • نمابر: ۸۸۹۰۳۸۲۳

مرکز پخش قم: بلوار نیایش، جنب مصلی قدس

تلفن: ۰۲۵-۳۷۷۴۰۳۶۹

Email: Shchaponashr@gmail.com

nashrebeynolmelal.ir

همه حقوق محفوظ است.

فهرست

- پیش درآمد ۱۳
- فصل آغازین: مه در سپین ۱۵
- گام اصلی: طوفان عریانی ۲۷
- فصل میانی: زانغ کبود تاریخ ۶۳
- فصل نهایی: غبار باران ۱۴۳
- عشق و شفق: سخن پایانی؛ استنتاجات - استخراجات ۱۸۱

فهرست تفصیلی

- پیش درآمد ۱۳

فصل آغازین: مه در سپین ۱۵

طلیعه (سقیفه بنی ساعده و چرایس تشکیل و اهمیت آن؛ روایت ابوحنبلان توحیدی از امامت و سقیفه؛ مختصری درباره ابوحنبلان توحیدی و جایگاه ادبی و اجتماعی او؛ اهمیت پژوهش؛ مهجوریت روایت ابوحنبلان توحیدی؛ روش و پیش فرض تحقیق؛ پیش زمینه پژوهش) ۱۵ |

پیشینه تحقیق و روش ترجمه و تحقیق (روایت ابوحنبلان توحیدی در منابع؛ تأملات و پژوهش‌ها درباره روایت ابوحنبلان توحیدی؛ جای خالی روایت ابوحنبلان توحیدی در منابع فارسی؛ روش ترجمه) ۲۰ |

گام اصلی: طوفان عریانی ۲۷

۲۷ متن مصحح عربی

۳۸... ترجمه گفت وگو (آنچه ابو حیان در حدیث سقیفه روایت کرده است)

پیش‌زمینه | ۳۸

۱. گفتار ابوبکر به ابوعبیده | ۴۰

۲. پیغام ابوبکر به علی رضی الله عنه از طریق ابوعبیده | ۴۱

۳. پیام عُمر به علی رضی الله عنه به واسطه ابوعبیده | ۴۸

۴. انتقال پیام از ابوعبیده به علی رضی الله عنه | ۵۴

۵. گفتار علی رضی الله عنه به ابوعبیده | ۵۴

۶. انتقال پیام توسط ابوعبیده به ابوبکر و عُمر و بیعت علی رضی الله عنه با ابوبکر | ۵۶

۷. گفتار ابوبکر به علی رضی الله عنه | ۵۷

۸. گفتار علی رضی الله عنه به عُمر | ۵۷

۹. گفتار عُمر به علی رضی الله عنه | ۵۸

۱۰. گفتار علی رضی الله عنه به عُمر | ۶۱

خاتمه | ۶۲

فصل میانی: زاغ کبود تاریخ ۶۳

تحلیل و گزارش کلی و ادبی از گفت وگو (خطابه و بلاغت در کلام خلفا؛ عناصر ادبی کلام ابوبکر، عُمر و امام علی رضی الله عنه در روایت ابو حیان توحیدی؛ روایت ادیبانه و منسجم از امامت و سقیفه بنی ساعده؛ هارمونی واژه‌ها و منطق کلامی؛ نگاه شاعرانه؛ اتمسفر حاکم بر گفت وگو) | ۶۳

نکات حائز اهمیت تاریخی و اعتقادی (توجه به بستر تاریخی؛ پرسش‌ها و مسئله‌های تاریخی؛ مرام‌نامه و مانیفست اعتقادی سنی و شیعه در روایت ابو حیان توحیدی؛ یافته‌های تاریخی در روایت ابو حیان توحیدی) | ۶۸

اختلاف جدی خلفا (عدالت صحابه در فلسفه تاریخ؛ سب صحابه از منظر «جاحظ»؛ مذهب

عثمانی در دوره امویان؛ تعدیل سازی «احمد بن حنبل» در مذهب اهل سنت؛ سفره پهن عدالت برای تمام صحابه؛ تطهیر ایدئولوژیک قاتل و مقتول؛ مخاصمه فرشته وار یا محو امکان وقوع ظلم بین صحابه از نگاه «هشام بن حکم» به نقل از ابوحیان توحیدی؛ درهم تنیدگی اختلاف عملی و گاه خونین خلفا با مسئله عدالت؛ پاک سازی تمام صحابه، به سان «کاسه داغ تر از آش شدن»؛ نظریه عدالت تمامی صحابه از منظر ناصر خسرو قبادیانی در کتاب وجه دین؛ بطلان نظریه عدالت تمامی صحابه، به سان امری بدیهی) | ۷۰

⊕ اتهامات اخلاقی و اختلالات روانی از سوی ابوبکر و عمر به علی (ع)..... ۷۴

۱. خودشیفتگی، کینه توزی، خودنمایی و پرده دری | ۷۴

۲. هوای نفس و پیروی از آن | ۷۵

۳. یاوه گویی | ۷۵

۴. لجاجت | ۷۵

۵. حرص به مقام | ۷۵

۶. قدرناشناسی و طعنه پردی | ۷۶

۷. تفرقه جویی | ۷۶

۸. خودبزرگ بینی (تکبر) و خیال بافی (واکاوی و تحلیل استفاده از واژه «خنزوانه» توسط عمر)

| ۷۷

۹. بدطینتی، خواری، توطئه چینی و شرارت | ۷۸

۱۰. بهانه جویی، صداقت نداشتن، مظلوم نمایی و خود را نافته جدا بافته دانستن | ۷۸

۱۱. خوی جاهلیت | ۷۹

⊕ اتهام امام علی (ع) به ابوبکر و عمر ۷۹

۱. مکر، استبداد، دیکتاتوری، کودتا و اضلال مردمان | ۷۹

۲. نفاق و تفرقه | ۸۰

۳. تشکیک در صداقت ابوبکر و عمر | ۸۰

جمع بندی (نمونه ای از مذمت تیز و بزننده و بی پروای خلفا در کلام امام علی (ع)؛ در پاورقی: بررسی اختلاف در نقل «ابوعبیده معمر بن مثنی» از امام علی (ع) در متون تاریخی و اشاره به نگاه ایدئولوژیک در متون تاریخی؛ نمونه هایی از اختلاف و شکاف عمیق امام علی (ع) با خلفا و برخی از صحابه در کتاب نهج البلاغه؛ در پاورقی: منافق و مؤمن در میان صحابی پیامبر بر مبنای قرآن مجید؛ در پاورقی: منافق و غیر منافق در میزان اهل تسنن طبق قاعده تصویب و اصل عدالت و نظریه معذوریت اشتباه و اجتهادات صحابه؛ در پاورقی: تحلیل پارادوکس عملی نظریه پردازان

قاعده تصویب صحابه و نقد سیاست «یک بام و دو هوا»؛ در پاورقی: ماجور نبودن قاتلان عثمان و خارج شدن آنان از دین، طبق نظر اهل تسنن؛ در پاورقی: قاتلان عثمان چه کسانی بودند، درباره او چه می‌اندیشیدند و با او چه کردند؟؛ در پاورقی: نتایج و پیامدهای باور به عدالت صحابه؛ و آکاوی حضور پدیده نفاق در مجامع و مراکز مذهبی؛ تحلیل شخصیت گمراه و چرایی گمراهی و اقسام گمراهان) | ۸۰

بیعت امام علی علیه السلام با ابوبکر (بیعت با آکراه امام علی علیه السلام)؛ کیفیت بیعت و چرایی وقوع آن؛ در پاورقی: تقویت فرضیه چندمرتبیه بیعت گرفتن از امام به علت اختلاف‌های بنیادی برخی روایت‌ها؛ تهدید به بیعت در روح روایت ابوحنیفان توحیدی؛ انگیزه شخصی عمر برای بیعت گرفتن از امام علی علیه السلام؛ تحلیل احتمال قوی چندمرتبیه بیعت گرفتن از امام علی علیه السلام؛ نگاه تازه «کرد علی» به بیعت امام علی علیه السلام؛ چرایی تأخیر بیعت کردن امام علی علیه السلام پس از مدت طولانی از دیدگاه عالمان اهل تسنن؛ چرایی و هدف بیعت کردن در روایت ابوحنیفان توحیدی و نهج البلاغه؛ تأثیر نحله‌های فکری بر روایت‌های متعدد از چگونگی اخذ بیعت؛ عمق تحلیل در اثر گذر زمان) | ۸۶

ابوعبیده، امین و معتد به خلیفه اول (مختصری از بیوگرافی ابوعبیده؛ ابوعبیده همیشه کاندید خلافت؛ ابوعبیده امین است یا عدوت؟؛ وفات ابوعبیده و ناکامی از ریاست؛ و آکاوی اعتماد همه جانبه به نقل از ابوعبیده در رساله السقیفه) | ۹۴

ملامت جوانی (سن خلفا هنگام وفات پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم)؛ سن کم هنگام نبوت پیامبر، فضیلت یا نقصان؟؛ نظر «جاحظ» درباره سن ایمان آوردن امام علی علیه السلام و نقد آن از سوی «ابوجعفر اسکافی»؛ اهمیت سن در نظام قبیلگی؛ اعتراض مسلمانان و شیوخ به فرماندهی «اسامه بن زید» به علت کمی سن) | ۹۷
خلافت، متاعی مرغوب (بی‌رغبتی شرط اعطای خلافت؛ منصوص بودن یا منصوص نبودن خلافت در میان نحله‌های مختلف اهل تسنن؛ نظر «علی عبدالرازق» درباره خلافت پس از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم)؛ نظر ابوبکر درباره منصوص نبودن خلافت، طبق روایت ابوحنیفان توحیدی؛ نظر ابوبکر درباره رغبت امام علی علیه السلام به خلافت؛ زهد و بی‌رغبتی امام علی علیه السلام به خلافت، به گواه تاریخ و نهج البلاغه؛ ولع سقیفه بنی ساعده به تصاحب حکومت) | ۱۰۰

مشورتی عجیب به رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم (خواستگاران حضرت زهرا علیها السلام)؛ جواب رد به خواستگاران معروف حضرت زهرا علیها السلام؛ چگونگی ازدواج حضرت زهرا علیها السلام؛ سن ازدواج حضرت زهرا علیها السلام؛ و آکاوی ادعای عجیب مشورت ابوبکر به پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم درباره ازدواج حضرت زهرا علیها السلام؛ طرح برخی ادعاهای شاذ، نادر و عجیب از طرف ابوبکر) | ۱۰۶

رضایت از امت (تصویرسازی ابوبکر از رضایت پیامبر نسبت به امت؛ رضایت یا نارضایتی پیامبر از امت بر اساس منابع تاریخی؛ بررسی سرپیچی بسیاری از صحابه و چهره‌های مشهور آنان از لشکر